

Reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein op *De Kracht van Aalsmeer*, nota Sociaal Domein 2019 – 2023 (voortaan genoemd Strategie Sociaal Domein 2019-2023)

Datum: 22 juli 2019
Kenmerk: Z19041794

In deze reactie vindt u steeds eerst het citaat van de opmerkingen van de Adviesraad, gevolgd door ons antwoord.

De Adviesraad maakt in haar begeleidende brief bij het advies een aantal algemene opmerkingen:

1. "De Adviesraad waardeert in hoge mate het streven van het college alle onderdelen in één nota onder te brengen, vanwege de samenhang tussen de domeinen. De Adviesraad beoordeelt deze integrale nota in het algemeen positief. De wens te komen tot integraliteit wordt dan ook volledig onderschreven".
2. "Daarnaast ziet de Adviesraad deze nota als een algemene kadernota die duidelijk richting geeft aan de uitvoeringsprogramma's. De Adviesraad gaat er dan ook vanuit dat deze uitvoeringsprogramma's en de nota's voor advies worden voorgelegd aan de Adviesraad".
3. "Het verdient aanbeveling-voordat de nota aan de gemeenteraad wordt aangeboden-de opmaak van de definitieve nota kritisch te redigeren".
4. "De Adviesraad adviseert uw College binnen deze nota "Right to Challenge" een kans te geven als pilot, om ervaring op te doen".
5. "...in een bijlage de actiepunten als een soort maatschappelijke agenda op te nemen, per thema en onderwerp inclusief een tijdsplanning".
6. "De Adviesraad geeft een positief advies, ervan uitgaande dat uw college onze adviezen in meerderheid overneemt en uit de nota voortvloeiende uitwerkingsplannen eveneens voor advies worden voorgelegd".

Reactie op de algemene opmerkingen:

1. Wij hebben voor de eerste keer één nota Sociaal Domein gepresenteerd waarin het kader voor Jeugdbeleid, de Wmo en de Participatiewet zijn opgenomen. Wij zijn verheugd dat u dat in hoge mate waardeert.
 2. De uitwerkingsplannen komen gedurende de gehele beleidsperiode tot stand. In de uitwerkingsplannen worden planning en daar waar relevant participatie opgenomen.
 3. De nota is door de afdeling communicatie geredigeerd. Dit heeft tot wijzigingen in de opzet geleid. De Inleiding is vervangen door een Voorwoord, de leeswijzer is vervallen en onderdelen die over de uitvoering gaan zijn verplaatst naar bijlages. Uw opmerkingen en onze reactie daarop volgen de nota Sociaal Domein, zoals de versie die aan u is voorgelegd.
 4. Wij gaan de onderwerpen uit de Maatschappelijke Agenda in deze beleidsperiode uitwerken samen met inwoners en instellingen de uitvoeringsprogramma's. Wij zullen inwoners en instellingen uitdrukkelijk uitnodigen mee te denken en ruimte bieden om mee te doen en zelf initiatieven te ontwikkelen. Right to challenge (RtC) is een in de Wet maatschappelijke ondersteuning opgenomen mogelijkheid voor inwoners (en ondernemers) om de overheid uit te dagen om taken over te nemen wanneer zij denken dat zij dat beter kunnen dan de gemeente. Een taak wordt dan voor langere tijd overgenomen door de initiatiefnemers en betaald uit structurele middelen. Inwoners hebben dus te allen tijde het recht de gemeente uit te dagen. Wij zullen echter geen pilot starten om dit in gang te zetten.
 5. Na vaststelling van deze nota zal een overzicht gemaakt worden voor de uitwerkingsplannen per thema inclusief een planning en participatiemogelijkheid.
 6. Het overgrote deel van uw adviezen is overgenomen in de nota. Daar waar dat niet is gebeurd wordt gemotiveerd afgeweken.
-

U heeft uw adviezen met betrekking tot de nota overzichtelijk in een tabel geplaatst. Onze reactie op uw adviezen treft u in een toegevoegde kolom.

Par.	Opmerking	Advies	reactie
1	Pag. 4 3e alinea: Onvermijdelijk keuzes maken om de ondersteuning en jeugdhulp betaalbaar te houden. Wat betekent dit?	Aan alinea toevoegen: De Jeugd is de basis van de toekomstige samenleving	toegevoegd
4.1	Onder kopje Wmo	"dementerenden" vervangen door "mensen met dementie"	Met "dementerenden" willen wij niet alleen de groep mensen die aan dementie lijden aanduiden, maar ook het proces van dementie. Gedeeltelijk overgenomen.
	Onder kopje Jeugdwet: Uit de evaluatie jeugdzorg 2017 bleek dat de lokale uitvoering van de jeugdwet goed loopt.	Waaruit bleek dat de uitvoering van de Jeugdwet goed loopt. Graag verder uitwerken.	In de nota toegelicht
	2e alinea Jeugdwet: Graag, zoals bij Participatiewet, meer met percentages werken.	Percentages toevoegen over bereik en resultaten.	In paragraaf 6.5 treft u enkele cijfers aan. In het dashboard zullen wij de komende tijd cijfers en percentages opnemen. Deze kunnen met u gedeeld worden.
4.2	Ambitie 1 sluit tekstueel beter aan bij punt 1 "Aalsmeer vergrijst".	Ambitie 1 verplaatsen onder punt 1.	Niet voor gekozen

	<p>Punt 2 "Inwoners wonen langer zelfstandig" is te beperkt. Het langer thuis blijven wonen is voor veel ouderen geen keuze, maar een gevolg van het regeringsbeleid.</p>	<p>Punt 2 aanvullen met: daardoor wonen teveel ouderen noodgedwongen te lang (alleen) thuis. Er zijn alternatieven nodig voor de verdwenen verzorgingshuizen. Aanvulling Effect: "moeten" toevoegen tussen thuis en blijven "langer thuis moeten blijven wonen". Tweede effect: langer zelfstandig thuis wonen leidt tot een grotere afhankelijkheid van mantelzorg.</p>	<p>(gedeeltelijk) overgenomen.</p>
	<p>Na punt 3 extra ambitie opnemen over wonen voor ouderen/beschut wonen (zie ook notitie "Woonvormen voor ouderen in Aalsmeer").</p>	<p>De gemeente zet zich samen met projectontwikkelaars in om in de komende jaren ten minste 180 woningen te realiseren voor ouderen met een behoefte aan een vorm van zorg. Het gaat om de volgende nieuwbouwprojecten: - Spoorlaan (Laurierhof) - Zuiderkerk - Roerdomplaan/Meervalstraat.</p>	<p>Te concreet in deze kaderstellende nota. Wonen voor doelgroepen krijgt een plek in de nieuwe Woonagenda.</p>
	<p>Na het gedeelte over (passende) woonruimte ambitie 2 opnemen die aansluit op de tekst over wonen</p>	<p>Ambitie 2: Samen met projectontwikkelaars realiseren we "beschut wonen" projecten voor ouderen met een behoefte aan een vorm van zorg.</p>	<p>Idem. Krijgt plek in woonagenda.</p>
	<p>Punt 10</p>	<p>"zoals" vervangen door "bijvoorbeeld"</p>	<p>verwerkt</p>
	<p>Ambitie 6 (na vernummering 7) sluit onvoldoende aan bij de voorliggende tekst en is te mager.</p>	<p>Ambitie 7: Om inwoners van Aalsmeer gezond te kunnen laten leven zetten we in op preventieve maatregelen.</p>	<p>Gecombineerd met ambitie 6</p>
5	<p>De 7 ambities voor de maatschappelijke agenda uitbreiden met een 8e ambitie over wonen voor ouderen (ambitie 2).</p>		<p>Niet overgenomen. Krijgt aandacht in de woonagenda</p>
6.1	<p>Aan het eind van het kopje Wmo: Voorzieningen wordt verwezen naar de bijlage met een uitwerking van de gemeentelijke algemene en maatwerkvoorzieningen. Deze bijlage is niet aangetroffen</p>	<p>Bijlage toevoegen met gemeentelijke algemene en maatschappelijke voorzieningen.</p>	<p>Is toegevoegd als bijlage IV</p>

	Clientondersteuning: Benoemd wordt de inkoop bij een externe partij (MEE). Gemist wordt wederom de cliëntondersteuning door de Vrijwillige Ouderenadviseurs (VOA's). Graag toevoegen als punt 2.	2. Het Sociaal Loket wijst inwoners die hier gebruik van willen maken op de onafhankelijke cliëntondersteuning bij de keukentafelgesprekken door de OA's/cliëntondersteuners.	Opmerkingen verwerkt in de nota.
	Wonen en voorzieningen voor ouderen en inwoners met een beperking: Wat gaan we doen: 1.toevoegen stimuleren 2.faciliteren vervangen door realiseren	1.De gemeente faciliteert en stimuleert dat etc. 2.We realiseren, met onze partners, inloopvoorzieningen	De gemeente subsidieert inloopvoorzieningen. Er zijn nu drie locaties en initiatieven voor een vierde. Het initiatief ligt bij Zorgcentrum Aelsmeer.
	Mantelzorgondersteuning: "Wat gaan we doen" uitbreiden met een verwijzing naar de toename van dementie en aandacht voor respijtzorg toevoegen. Tevens de Mantelzorgkaart toevoegen (zie CUP)	1.We leggen een link tussen de gemeentelijke intensivering mantelzorg en de toename van dementie (zie 6.6) 2.De mogelijkheden van respijtzorg en dagopvang worden verbeterd. 3.We ontwikkelen een Mantelzorgkaart met een overzicht van ondersteuningsmogelijkheden en -faciliteiten voor mantelzorgers.	2 en 3 niet als extra actie opgenomen in deze nota. Kan wel terugkomen bij uitwerkingsplan
	Vrijwilligersondersteuning: "Wat gaan we doen" punt 2:	'los vast' en 'doe-vermogen' uitwerken wat er mee wordt bedoeld.	Anders geformuleerd in de nota
6.2	Kopje Inburgering: Wie zijn de ketenpartners? Graag aanvullen.	(Politie, zorgpartijen, vluchtelingenwerk Amstelland).	Verwerkt in de nota
	Wat gaan we doen aanvullen met een punt 3.	3. Vrijwilligers van Vluchtelingenwerk Amstelland maken statushouders wegwijs in de Aalsmeerse samenleving. Ze werken nauw samen met andere welzijnsorganisaties als Participe.	Verwerkt in de nota
6.3	Wat gaan we doen is onjuist genummerd. Toevoegen extra pijler (worden dus 3 pijlers i.p.v. 2)	1.Vergroten baankansen voor ouderen (50+) Mensen met een arbeidsbeperking hoort bij 4 (wordt 3) Pijler 1: Het optimaliseren van de gemeentelijke ondersteuning. Het Werkplein heeft specifieke aandacht voor alle 50-plussers.	De suggestie voor een extra pijler volgen we niet . De vraagstelling is gedekt in de eerste pijler. 50+ benoemen we niet apart, zodat ook inwoners van 49 terecht kunnen bij het werkplein.

	Aangenomen wordt dat een onbekend aantal jongeren etc.	Is er geen enkele indicatie te geven, bijv. door leerplichtambtenaar, over het aantal jongeren waar het hier om gaat?	Tekst aangevuld in de nota
	Sluitende aanpak moet nog ontwikkeld worden.	Aanpassing tekst: Voor jongeren tot 27 jaar wordt een sluitende aanpak ontwikkeld. Aan slot toevoegen: Hierbij wordt gebruik gemaakt van de door het Inlichtingenbureau ontwikkelde tool "jongeren in beeld".	Tekst verwerkt
	Eerste alinea aanvullen met de tekst over "simpel switchen")	Aanvulling: Mensen met een arbeidsbeperking kiezen soms voor de zekerheid van een uitkering boven de onzekerheid van een baan. Het is belangrijk voor mensen met een arbeidsbeperking om makkelijker en veiliger stappen te kunnen zetten tussen dagbesteding, beschut werk of een reguliere baan al dan niet begeleid door AM-Match ("Simpel switchen in de Participatieketen"). AM-Match heeft hier de afgelopen jaren haar meerwaarde bewezen.	Tekst gewijzigd in de nota
	Herbezinning op ondersteuning en werkgeversbenadering mag niet alleen worden ingegeven door financiën	-De urgentie van herbezinning mag niet alleen worden ingegeven (was: wordt nu ook ingegeven). - 70% minimumloon moet zijn 70% loonwaarde. -Toevoegen aan alinea: "De belangen van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt zullen voorop blijven staan".	Tekst gewijzigd in de nota
	Gemeente heeft voorbeeldfunctie door zelf mensen in dienst te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Toevoegen na "voorbeeldfunctie": door zelf mensen in dienst te nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Verwerkt in de nota
	Gemist wordt de aandacht voor de verscholen doelgroep van niet uitkeringsgerechtigden, zgn. "Nuggers".	Extra paragraaf toevoegen over Nuggers.	In de eerste alinea staat dat het Werkplein ondersteuning geeft aan alle inwoners De suggestie om een paragraaf over NUGGERS toe te voegen wordt niet overgenomen.

	Wat is daarvoor nodig: 1e punt loopt vooruit op uitkomsten onderzoek. Hier had ook geschreven kunnen worden dat er extra geld voor AM-Match in de begroting wordt opgenomen.	1. Er worden extra middelen uit het Participatiebudget ingezet voor de hulp en begeleiding van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. 3. toevoegen: "of via AM-Match".	De beleidsmatige inhoud wordt hier puntsgewijs weergegeven. Het gaat hier niet om wie de acties uitvoert. Daarom benoemen we de rol van AM Match hier niet.
	Uitgangspunten: Rol van AM-Match benoemen	Toevoegen 3e bullit: o.a. d.m.v. de inzet van AM-match.	Suggestie niet overgenomen.
	"Tegenprestatie" is een polariserende term, vermijden.	4e bullit wordt: Wie een uitkering ontvangt is maatschappelijk actief, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk.	Suggestie overgenomen.
	Blz 15, 2e bullet bovenaan: het woord klanten vervangen. Mensen kiezen er niet voor om klant van de Gemeente te worden. Het woord klant is intern gericht en ziet er op hoe medewerkers met de burgers om moeten gaan, als ware het een klant die de keuze heeft om naar een andere aanbieder te gaan.	"klanten" vervangen door inwoners of anders op zijn minst tussen aanhalingstekens.	Suggestie om klanten te vervangen door inwoners is overgenomen.
	Matrix aanvullen bij "begeleid werken"	Enkele bullits toevoegen: <ul style="list-style-type: none"> • Detachering • Begeleiding • Training 	We vullende matrix niet aan, omdat in dit plan wordt beschreven wat we gaan doen, niet hoe we het gaan doen.
6.4	Eerste gedeelte aanvullen na Humanitas thuisadministratie.	De gemeente Aalsmeer werkt samen met de Voedselbank en andere charitatieve instellingen als SUNA, om mensen met een laag inkomen te ondersteunen.	Suggestie gedeeltelijk overgenomen.
	Minimabeleid evalueren Hier wordt nog gesproken over het Jeugdsport- en cultuurfonds.	Wijzigen in: Jeugdfonds Sport en Cultuur	Gewijzigd in de nota
	2. Minimabeleid evalueren Wij missen de publiekscampagne	Na eerste alinea toevoegen: In het najaar van 2018 is een campagne gestart die het bereik en gebruik van de minimaregelingen moet vergroten.	Verwerkt in de nota

	Via subsidies aan instellingen als zwembad, bibliotheek of welzijnsinstellingen kan de gemeente het aanbod Aalsmeerpas vergroten.	2e alinea toevoegen: Aalsmeerse instellingen waarmee de gemeente een subsidierelatie heeft zoals bijv. ESA, (zwembad), bibliotheek of Participe (welzijnsinstelling) bieden hun diensten met korting aan onder de Aalsmeerpas (bijv. toegang zwembad in de zomervakantie of deelname aan cursussen van Participe).	We vullen de alinea niet aan met bedrijven/subsidierelaties die zich kunnen aansluiten bij de Aalsmeerpas. Hier wordt verder op ingegaan n.a.v. de evaluatie.
	Bereik nieuwe doelgroepen met minimabeleid is voor mensen met een uitkering relatief éénvoudig. Moeilijker wordt het bereik van mensen die niet bekend zijn bij de gemeente zo als werkenden met een laag inkomen.	3e alinea toevoegen: Speciale aandacht gaat hierbij uit naar werkenden met een laag inkomen.	Suggestie niet overgenomen
6.5	1. jeugdproblematiek Benoem hier ook drugsproblematiek.	Na alcohol toevoegen "drugs"	Verwerkt in de nota
	1. Ruimte geven aan de kracht van Aalsmeer: vroegsignalering huiselijk geweld via sportverenigingen.	Graag aangeven hoe dit is geregeld en welke afspraken hierover zijn gemaakt (training, privacy, etc). Meldplicht veilig thuis.	Komt terug in de uitwerking
Blz 19	In schema op pagina 19 is de naam van de Adviesraad onjuist geschreven	Wijzigen Participatieraad Sociaal Domein in Adviesraad Sociaal Domein.	Gecorrigeerd in de nota
Blz 20	Punt 6. Verbeteren aansluiting: "a la zorg" is geen goede tekst	A la zorg wijzigen in "zoals" onderwijsarrangementen	gewijzigd
6.6	Wat gaan we doen: Gezonde leefstijl niet alleen richten op jeugd (JOGG) maar ook op ouderen.	Na a. Jogg toevoegen: b. stimuleren gezond eten en bewegen voor ouderen via welzijnsinstellingen OOGG (ouderen op gezond gewicht).	Toegevoegd in de tekst

	<p>Dementie, eenzaamheid en depressie. Onderdeel dementie is te mager, meer aandacht voor de samenwerking met "Portal dementie Aalsmeer" en de Zorginstellingen (zie ook nota Dementie-aanpak Aalsmeer 2015-2018). Volgens eerdergenoemde nota stijgt het aantal dementerenden in 2030 met 77% t.o.v. het peiljaar 2013.</p>	<p>Paragraaf uitwerken met aandacht voor: -dagbesteding dementie -ontmoetingscentrum Irene -alzheimercafé's -casemanagement -respijtzorg -ondersteuning en ontlasting mantelzorgers</p>	<p>Dit wordt als input meegenomen voor een op te stellen actieplan dementie.</p>
	<p>Wat gaan we doen (pag. 25) -in het kader van "Eén tegen eenzaamheid" onderzoeken afstemming met omliggende gemeenten zoals Ouder-Amstel en Uithoorn. Waarom niet samen met Amstelveen?</p>	<p>Toevoegen aan omliggende gemeente: Amstelveen.</p>	<p>Toegevoegd</p>
	<p>Wat gaan we doen onder punt 5 aanpak eenzaamheid wordt de inzet van digitale hulpmiddelen genoemd.</p>	<p>De Adviesraad ziet niet direct hoe digitale hulpmiddelen het gevoel van eenzaamheid kunnen wegnemen. Suggestie: Kunnen jongeren ingezet worden bij activiteiten en de aanpak van eenzaamheid van ouderen?</p>	<p>Verwerkt in de tekst</p>
	<p>Ondersteuning GGZ: Bij "wat gaan we doen" wordt enkele keren gesproken over: "nemen we mee in ons uitwerkingsplan". Dit plan wordt echter nergens genoemd. Eerste punt zou dus moeten zijn het opstellen van een uitwerkingsplan.</p>	<p>1.Opstellen uitwerkingsplan: Aalsmeer wil graag met betrokken partijen die te maken hebben met zelfstandig wonende GGZ cliënten in de wijk uitwerken hoe we de ondersteuning van deze inwoners kunnen verbeteren</p>	<p>Komt terug in uitwerkingsplan</p>
	<p>Digitale hulpmiddelen: Onder het kopje wat gaan we doen mist de Adviesraad een toetsingskader om te kijken welke technologische ontwikkelingen effectief kunnen zijn. Amstelveen heeft daartoe een doelstelling opgeschreven in haar nota waarbij Aalsmeer aan zou kunnen sluiten.</p>	<p>1.Aalsmeer ontwikkelt een sociaal domein breed toetsings- en afwegingskader dat antwoord moet geven op welke "zorg op afstand technologie" bruikbaar is voor de ambities, gericht op het verbeteren van welzijn en gezondheid van onze inwoners. Dit toetsingskader moet ook antwoord geven op de maatschappelijke kosten en baten van zorg op afstand technologie.</p>	<p>Opgenomen dat ervaringen elders betrokken worden</p>

	In kopje gezonde leefomgeving mag de grootste vervuiler van de regio, Schiphol, niet ontbreken. Ook het anti-rook beleid kan hier een plaats krijgen.	Opnemen onder wat gaan we doen: 4. De nabijheid van Schiphol heeft invloed op de leefomgeving in Aalsmeer, denk hierbij aan fijnstof en geluidsoverlast. De acties richting Schiphol kennen hun eigen dynamiek met als basis de position paper Schiphol. 5. Aalsmeer blijft zich inzetten als rookvrije gemeente.	Schiphol en CO2 heeft plek in de nota gekregen. (blz. 28)
	Jeugdhulpverlening via basisscholen.	Vraag: Hoe is dit geregeld voor het Middelbaar onderwijs als Groenstrook en Westplasmavo?	Er is schoolmaatschappelijk werk in middelbare scholen.
	Sociaal Team Wat gaan we doen: Aalsmeer spreekt de wens uit het Sociaal team in te richten als een eerstelijnsvoorziening in de wijken. In de samenwerking met Amstelveen is er in 2015 voor gekozen in het Sociaal Team alleen de zwaarste (meervoudige) hulpvragen te behandelen. Deze rol is enkele jaren geleden geëvalueerd en toen functioneel bevonden. Het lijkt niet verstandig nu reeds de bakens te verzetten en naar een andere inrichting te gaan. Gun het Sociaal Team de tijd zich door te ontwikkelen. Onderzoek ondertussen wat er aan eerstelijnsvoorziening in de wijken gemist wordt en richt dat afzonderlijk van het Sociaal Team in.	3. We gaan na wat er aan eerstelijnsvoorziening in de wijken van Aalsmeer gemist wordt als preventieve voorziening.	Gewijzigde formulering
	Clientondersteuning (pag 29): Zie hiervoor wat gezegd is onder 6.1	2. Het Sociaal Loket wijst inwoners die hier gebruik van willen maken op de onafhankelijke cliëntondersteuning bij de keukentafelgesprekken door de VOA's/cliëntondersteuners.	Verwerkt in de tekst

8	Eigen bijdrage: Geef hierbij ook aan de reden waarom minister Hugo de Jonge het abonnementstarief heeft ingesteld	Toevoegen aan 3e alinea Het voordeel van een vast abonnementstarief is dat mensen niet voor verschillende regelingen aparte eigen bijdragen in rekening worden gebracht. Door de stapeling van eigen bijdrage zien mensen af van zorg. Tevens is de keuze ingegeven door de wens de administratieve lasten te verlagen en voor meer eenvoud en transparantie voor de cliënt te zorgen.	Verwerkt in de tekst
9	Financiën Tekst moet nog geactualiseerd worden.	Dit betekent dat zo nodig in een later stadium op deze paragraaf nog advies gegeven kan worden door de Adviesraad.	Wij voorzien niet dat de verder ingevulde financiële paragraaf consequenties zal hebben voor de beleidskaders waarop u uw advies uitgebracht heeft.
	Data analyses De data zou uitgebreid kunnen worden met demografische gegevens van nu en over bijv. 5 of 10 jaar. De gegevens kunnen dan richting geven op de inzet van middelen om de groei van het aantal jongeren, ouderen, mensen met dementie etc. Bekend is bijv. dat dementie de komende jaren in Aalsmeer gaat verdubbelen (zie nota Dementie-aanpak Aalsmeer)	Opnemen paragraaf met demografische gegevens over 5 jaar.	Demografische gegevens van Aalsmeer opgenomen in Bijlage 3